

Kontrolundersøgelser efter levertransplantation

Du skal som led i en kontrol efter din levertransplantation have udført følgende undersøgelser:

- MR-skanning af leveren
- ultralydsvejledt vævsprøve fra leveren

I denne pjece kan du læse om de forskellige undersøgelser, og hvordan du skal forbedre dig før undersøgelserne.

MR-skanning

Du skal have foretaget en MR-skanning. MR betyder magnetisk resonans. Skanningen foregår ved, at radiobølger og en antenne opfanger et signal, som bliver omdannet til et billede i en computer. På den måde gør skanningen det muligt at undersøge dele af kroppen som fx hjerne, knogler, brusk, ledbånd, muskler og blodårer.

Sådan foregår undersøgelsen

Du ligger på et leje, som bliver ført ind i en rørformet magnet. Magneten er 55 cm i diameter, og den er oplyst og TV-overvåget. Du har mulighed for at kontakte personalet under hele skanningen.

Skanningen varer ½ - 2 timer. Under skanningen vil der være en række bankelyde i perioder af 1-15 minutter. For at undersøgelsen bliver optimal, er det vigtigt, at du ligger helt stille under hele skanningen. MR-skanningen er forbundet med et højt støjniveau, og derfor får du udleveret høreværn eller ørepropper.

Lægen vurderer, om du skal have kontraststof i forbindelse med skanningen. Hvis det er tilfældet, får du anlagt en nål i en blodåre. Du får kontraststof igennem nålen. Kontraststoffet hjælper lægerne med at tolke skanningsbillederne. Nålen fjernes efter undersøgelsen.

Vævsprøve fra leveren

Du skal også have taget en vævsprøve (biopsi) fra leveren. Ved en leverbiopsi udtager vi et lille stykke levervæv. For at sikre, at vævsprøven tages fra det rigtige sted, vil vævsprøvetagningen foregå ved hjælp af en ultralydsskanning. Vævsprøven bruges til sikring af den rigtige immundæmpende behandling.

Sådan foregår undersøgelsen

Inden undersøgelsen får du målt din puls og dit blodtryk.

Under undersøgelsen ligger du på ryggen med højre arm under nakken. Lægen tager vævsprøven imellem de nederste ribben i højre side. Huden over indstiksstedet desinficeres med sprit, og du får lagt lokalbedøvelse i det område, hvor lægen stikker dig. I forbindelse med anlæggelsen af lokalbedøvelsen vil du føle, at det svier og spænder i huden, men denne fornemmelse vil hurtigt aftage. Du vil hele tiden kunne mærke berøring, men ikke smerte.

Når du er lokalbedøvet, udtager vi vævsprøven fra leveren ved hjælp af en kanyle. Undersøgelsen varer med forberedelse cirka 30 minutter.

Mulige komplikationer

I meget sjældne tilfælde (1-3 ud af 1000 behandlinger) kan der forekomme blødning eller udsivning af galde i bughulen. Alle får en smule blødning ud på leveroverfladen. Det vil vise sig som smerter over leveren, eventuelt med udstråling til højre skulder, når du trækker vejret. I sværere tilfælde kan det blive nødvendigt at give væske eller blod. Kun i sjældne tilfælde kan det blive nødvendigt at foretage en operation for at standse blødningen. Ved galdeudsivning vil du få smerter.

Sådan forbereder du dig til undersøgelserne

Giv os besked, hvis du har metal i kroppen

Lægen har tidligere noteret, om du har metal i kroppen. Har situationen ændret sig siden, skal du gøre opmærksom på det inden indlæggelsen. Sig hvis du:

- er karopereret
- har fået indsat øreprotese
- har metalrester i kroppen efter ulykker.

Du kan ikke blive MR-skannet, hvis du har pacemaker.

Kontakt din læge, hvis du skal bruge medicin inden MR-skanningen

Har du problemer med at ligge stille på grund af smerter, eller har du tendens til klaustrofobi, så kontakt på forhånd den læge, der har henvist dig, for at få smertestillende eller beroligende medicin. Du har på indlæggelsesdagen ligeledes mulighed for at få hjælp fra personalet på Sengeafsnit 9Ø.

Ring til os, hvis du er gravid eller ammer

Hvis du er gravid eller ammer, har det betydning i forhold til, hvordan MR-skanningen gennemføres.

Kontakt os derfor på forhånd, så vi kan give beskeden videre til Radiologisk Afdeling (røntgenafdelingen), så de kan tage de rette forholdsregler.

Undlad smykker, piercinger og make-up

Før undersøgelsen – og allerhelst hjemmefra – skal du fjerne alle metalgenstande såsom smykker, piercinger, hårnåle, hårspænder og ur. Der må heller ikke være metal, fx pailletter eller nitter, på dit tøj. Undlad også makeup, da makeup kan indeholde rester af metal. Hjælpemidler af metal, fx briller eller høreapparat, behøver du først tage af umiddelbart før selve undersøgelsen.

Mød fastende til undersøgelse

Du skal faste inden undersøgelse, så din mavesæk er helt tom. Det er vigtigt, for at vi kan få et godt indblik til organerne og dermed udføre undersøgelsen bedst muligt. Møder du ikke fastende, kan vi være nødt til at aflyse dine undersøgelser. Du skal derfor følge disse retningslinjer:

- du må ikke spise, drikke mælkeprodukter eller ryge fra 6 timer før undersøgelsen. Heller ikke spise pastiller, bolsjer eller tygge tyggegummi.
- du må gerne drikke en smule klar væske indtil 2 timer før undersøgelsen. Det kan være vand, saftvand eller te og kaffe uden mælk.

Vær opmærksom på medicin

- **Insulin.** Får du insulin om morgenen, skal du undlade at tage denne. Medbring insulin og blodsukkerapparat til undersøgelsen og tag halv morgendosis efter undersøgelsen. Du kan spise lidt mad cirka 2 timer efter undersøgelsen. Du skal selv medbringe en madpakke.
- **Tabletter mod sukkersyge.** Får du tabletbehandling mod sukkersyge, skal du tage din medicin, som du plejer.
- **Blodfortyndende medicin.** Lægen, der har besluttet, at du skal til vævsprøvetagning, skal gerne have taget stilling til, om du skal holde pause med blodfortyndende medicin, inden du skal have taget vævsprøven. Hvis du ikke har fået besked herom, skal du kontakte sekretæren senest 1 uge før undersøgelsesdagen med henblik på regulering af den blodfortyndende medicin.
- **Plavix® og Hjertemagnyl.** Får du Plavix® (clopidogrel) eller Hjertemagnyl®, skal du kontakte sekretæren senest 1 uge før undersøgelsen med henblik på, om du skal holde pause med disse præparater.
- **Anden medicin.** Får du anden medicin, må du tage den om morgenen med lidt vand.

Efter undersøgelserne

Vær fastende i 2 timer

Efter vævsprøven fra leveren skal du faste i 2 timer.

Bliv i sengen i 5 timer

Du skal blive i sengen i 5 timer og i ambulatoriet i 6 timer. Du får målt blodtryk, puls og vejrtrækning regelmæssigt i de 6 timer.

Tag hjem eller overnat på Sengeafsnit 9Ø/Patienthotellet

Når der er gået 6 timer efter vævsprøven fra leveren, må du tage hjem, hvis:

- du bor højst 30 minutters kørsel fra Aalborg Universitetshospital eller Regionshospital Nordjylland, Hjørring, og har telefon
- der er en voksen person til at hente dig og være hos dig indtil næste morgen.

Ved problemer efter vævsprøvetagningen skal du henvende dig til det hospital, som du bor tættest på, altså enten Aalborg eller Hjørring.

Bor du mere end 30 minutters kørsel fra Aalborg Universitetshospital, eller bor du alene, skal du overnatte på Sengeafsnit 9Ø eller Patienthotellet.

Når du kommer hjem

Tag smertestillende ved behov

Du kan opleve ubehag eller smerte i højre skulder samt lettere smerter ved indstiksstedet efter vævsprøven fra leveren. Du kan lindre smerterne med smertestillende medicin fra håndkøb.

Vær opmærksom på disse symptomer

I de første 24 timer efter undersøgelsen skal du kontakte din egen læge eller Lægevagten, hvis:

- du bliver svimmel
- du bliver utilpas
- du får smerter
- du får feber.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os. Vil du vide mere om vævsprøve fra leveren, kan du eventuelt læse mere på patienthåndbogen.dk. Søg på: 'leverbiopsi'.

Afdeling for Medicinske Mave- og Tarmsygdomme

Ambulatorium for Medicinske Mave- og Tarmsygdomme

Tlf. 97 66 35 02

Vi træffes bedst: Mandag – fredag 8.00 – 14.00

Sengeafsnit 9Ø

Tlf. 97 66 35 01

Vi træffes bedst: Mandag – fredag 8.00 – 14.00

Sekretariatet

Tlf. 97 66 35 00

Vi træffes bedst: Mandag – fredag 8.00 – 14.00